

KARAYAZI TÜMÜLÜSÜ KAZISI

“ PROJENİN AMACI ”

“Karayazı Tümülüsü Kazısı” adlı ihtisaslaşma projesi ve kazı çalışmasının öncelikli amacı olarak bölgenin ön görülen Hellenistik-Roma Dönemlerine ilişkin mezar mimarisi, ölü gömme gelenekleri ve ritüellerine ait bulgu ve buluntuların tespit, belgeleme ve değerlendirilmesidir. Diğer yandan bu tümülüsün, Anadolu ölü gömme gelenekleri içindeki yeri ve öneminin belirlenmesi de araştırmanın amaçları arasında yer alır. Bu çalışma ile ilerleyen yıllarda bölgede gerçekleştirilecek söz konusu dönem ve temaya yönelik diğer kazı ve araştırmalara

“ PROJENİN ÖNEMİ ”

Nevşehir ve yakın çevresinde hemen fark edilebilen tümülüs mezarların yoğunluğuna rağmen antik dönemde bölgenin ölü gömme gelenekleri, ölü ritüelleri ve inanç sistemlerini anlamamıza yardımcı olacak tek bir çalışmanın bile olmaması bu yoğunlukla tezat oluşturmaktadır.

Bilindiği üzere tümülüsler, inşa edildikleri dönemin yöneticilerinin ya da soyluların mezarlarıdır ve ait oldukları dönemin “üst-sınıf” yaşantısını yansıtmak açısından çok önemli bilgiler sağlamaktadırlar. Bu açıdan bakıldığında bölgede bariz bir biçimde varlıkları tespit edilebilen tümülüslerin, Geç Hellenistik-Roma Dönemi’ bölgede hüküm sürdüğünü öğrendiğimiz yöneticilerden birkaçına ait olması oldukça mümkündür.

2019 yılından itibaren bölgede sürdürdüğümüz yüzey araştırmalarında bölgede her yıl kaçakçılar tarafından tahrip edilen ve dahası kaçak kazılarla soyulan tümülüslerin sayısının azımsanmayacak kadar çok olduğu tespit edilmiştir. Bu açıdan bakıldığında Karayazı Tümülüsü Kazısı Nevşehir ve civarında bu güne kadar bilimsel yöntem ve metotlarla gerçekleştirilecek ilk kazı çalışması olması ve kullanacağı araştırma metotları ile önem taşımaktadır.

Karayazı Tümülüsü’ünde disiplinler arası bir yaklaşımla sürdürülecek çok yönlü çalışmaların modern teknoloji kullanılarak ele alınması, bilimsel alanda yeni bir perspektif sağlamanın yanında bölgenin Geç Hellenistik- Roma dönemlerindeki sosyal, dinsel ve günlük yaşamına dair bir takım gelenekleri saptaması açısından da önem taşır.

Projenin önemli notlarından birini de ilk kez kontrollü kazı çalışmalarıyla açığa çıkartılacak olan, olası iskelet ve mezar hediyesi bulantıları oluşturacaktır. Bu buluntulara bağlı olarak, Geç Hellenistik- Roma döneminde bölgede yaşayan aristokrat sınıfa mensup kişilerin, sağlık ve refah düzeyi hakkında da saptamalar da yapılabilecektir.

Anadolu coğrafyasında sıklıkla karşılaştığımız tümülüs mezarların, dağılım ve yayılımı göz önünde bulundurularak, Karayazı Tümülüsünün özelde Nevşehir genelinde ise Kapadokya bölgesi içindeki

Proje Yürütücüsü

Dr. Öğr. Üy. Handan YILDIZHAN

Bu çalışma DKMP-AYP23-1 No’lu İhtisaslaşma Projesi kapsamında yürütülmektedir.

01.06.2023 - 30.11.2024

“ PROJENİN BÖLGESEL KALKINMAYA ETKİSİ ”

Kazi çalışmaları ile açığa çıkartılan mezar yapısında gerekli düzenlemelerin yapılması sonrasında gerçekleştirilecek bir “NEVÜ ARKEOPARK” projesi ile üniversitemiz ve ilimizin tanıtım, eğitim, öğretim ve bilimsel araştırma faaliyetlerine katkılar sağlanması bakımından bu varlık alanına sürdürülebilir bir yapı da kazandırılacaktır. Bu yolla üniversitemizde eğitim-öğretim faaliyetlerine devam eden lisans ve lisansüstü öğrenciler için bir çalışma alanı oluşturularak uygulama deneyimlerinin artırılması sağlanacaktır. Proje kapsamında arkeoloji materyal üzerinde birbir değerlendirme yapma fırsatı yakalayan öğrenciler, farklı derecelerde karşılaşacakları problemlere çözüm üretmeyi öğreneceklerdir.

Projenin disiplinler arası ortaklığa dayalı bir anlayış içinde şekillenmesi, bilim dalları arasındaki bağı ve ortak çalışabilme olanağını artıracak ve bu anlayışın ülkemizde gelişmesine katkı sağlayacaktır. Diğer yandan öğrencilerin farklı bilim alanlardan oluşan ekibin kendine özgü çalışma yöntemleriyle tanışma fırsatı yakalaması, bu tür bilimsel projelere yönelik bilgi ve deneyimlerini arttıracaktır.

Aynı zamanda tasarlanacak sosyal sorumluluk projeleri ile ilimizde bulunan Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullardaki öğrenciler, öğretmenler ve bölge halkı da bu etkinlikler içerisine dâhil edilerek üniversite-toplum bağlantıları güçlendirilmeye çalışılacaktır. Bu sayede bir yandan eğitim-öğretim faaliyetlerine destek verilirken diğer yandan bölge halkının bölgenin doğal ve kültürel tarihi hakkında bilgilendirilmesi ile bölgedeki koruma faaliyetlerinin öneminin daha iyi bir şekilde anlaşılmasına katkı sağlanacaktır.

Diğer yandan gün ışığına çıkartılan mezar hediyesine yönelik küçük buluntular sadece Kültür Bakanlığının her zaman arzu ettiği ve yön gösterdiği gibi bölge Arkeoloji Müzesini benzersiz eserlerle zenginleştirmekte kalmayarak, aynı zamanda Bakanlığın isabetli ve sistemli bir şekilde yürüttüğü kültür varlıklarının korunması, yurtdışına çalınıp kaçırılmaması, yerinde sergilenmesi politikasına da hizmet edecektir.

“ PROJENİN ÇIKTILARI ”

- ▶ Yeni bilimsel verilerle Türk ve Kapadokya Bölgesi Arkeolojisine ve bilim dünyasına katkıda bulunması
- ▶ Yeni teknolojik yöntem ve Bilimsel verilerin bir arada değerlendirilmesi
- ▶ Bölgenin turizm destinasyonuna yeni rotaların eklenmesi
- ▶ Kapadokya kültürel mirasının yeni bulgularla desteklenmesi
- ▶ Ulaşılan bilimsel sonuçlar ve yapılacak yayınlarla benzer alanlarda yürütülecek çalışmalara referans sağlanması.
- ▶ Karayazı Tümülsü'nün Arkeopark'a dönüştürülmesi yoluyla eğitim öğretime katkı sağlanması
- ▶ Oluşturulacak arkeopark sayesinde bölge halkının, bölgenin doğal ve kültürel tarihi hakkında bilgilendirilmesi ve bu yolla bölgedeki koruma faaliyetlerinin öneminin daha iyi bir şekilde anlaşılmasına katkı sağlanması.

“ PROJE EKİBİ ”

▶ Proje Yürütücüsü: Dr. Öğr. Üy. Handan Yıldızhan

▶ Araştırmacı: Prof. Dr. Cesur Pehlevan

▶ Araştırmacı: Prof. Dr. Yener Bektaş

